

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbo brez priložene naročnine se upravištvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične številke po 6 stot. (3 avč.); izven Trsta pa po 8 st. Telefon številka 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglas!

se računajo po vrstah v petu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nepravilni dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravištvo v ulici Molin piccolo št. 3. II. nadstr. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Carintia št. 12.

Croatia in bivio.

Odgovor na prigovor uredništva „Edinosti“.

Dopis iz trž. hrv. krogov.

Neki visoki nemški aristokrat, ki je v borbi Hrvatov proti Madjarom odločal na strani Hrvatov, prepotoval je Hrvatsko, da se prepriča na licu mesta, kako stoji stvar. Rezultat svojega potovanja je bil označil tako le:

„Ljudstvo krasno, inteligentno iz-pod vsake kritike.“

„Na kaj opirate to svojo sodbo o hrvatski inteligenci? — sem ga vprašal jaz.“

Odgovoril mi je: „Ali se prodaja za denar, ali se prodaja za časti (službe) — ali prodaja se vsakako.“

Pripomnil sem: „Vi mislite na madjarone.“

On pa: „Degli smiei mi guardi Iddio, ohe dai nemiei mi guarderò to! Tudi v opoziciji je prodanih ljudi, prodanih ne samo Khuenu, ampak vsem njegovim naslednikom. Ti prodanci so hrvatski stvari tisočkrat več škodili nego pa madjarone.“

„Bojim se, da govorite resnico.“

„Hrvatski narod je naskakoval Madjare, potem Madjare, a ni naskakoval teh prodancev v opoziciji.“

Nemci nimajo v politiki samo vstrajnega in podjetnega duha, ampak tudi fia nos in bistro oko. V Nemcih gleda jasneje v bodočnost kakov 20 letni trgovski pomočnik, nego li v Hrvatih mnogokateri (pošten) vodja.

Vodje hrvatskega naroda (ne naroda s Petrom Svačićem na čelu) prodali so se leta 1102 ogrskemu kralju Kolomanu, ki jim je obljubil na papirju: da bo spoštoval njihov davni nobičani zakon, da jim bo ševal jak m'r, da ne bo dopuščal ne Ogrm ne drugim drugorodcem, da bi se brez njihovega (Hrvatov) dovoljenja naseljali na teritoriju hrvatskega kraljestva.

Ta dogovor z ogrskim kraljem je bil sklenjen, da si je historično dokazano, da je na Dravi pričakovala Kolomana silna narodna vojska, ki bi bila Ogrelahko odbila in razbila.

So li bili tedanji vodje predniki sedanjih madjaronov, ali pa prodancev v opoziciji? Jaz sodim, da je bilo med njimi tudi poštnjakov, ali poštnjaki niso imeli ne finega nosa ne bistrega očesa...

Ako bi sedaj vstali iz groba pa bi videli, kaj so zakrivali — sedaj po skoro tisoč letih!! Kako bi jim zaškrpale krhke kosti.

PODLISTEK.

Ljubezen v Komornu.

Črtica iz življenja.

Na svidenje Fran, tako se je poslavljala Jožica od njega, ki je odhajal...

Ob njegovem odhodu ni mu pozabila staviti vprašanja, kdaj da zopet pride?...

In on, dolžan jej je še dandanes odgovora. Sedé v koleselju, pred katerim je bil vprežen brhek vrane, je v hitrem teku odhajal...

Da jej je dolžen ostal odgovora, ni njegova krivda. Pred vsem jo pripisujejo vrane, ki je imel navado zdrizati, če ga je kdo kolikaj nategnil za vajeti in tak slučaj je bil ravno tukaj.

Jožica je gledala žalostno za njim — za mladim, kraškim Franom...

Stala je na pragu poštne hiše ter nepremično zrla za naglo odhajajočim vozom po nekoliko poševni poti med nizkim, starim zidovjem.

Tam na ovinku, kjer se cesta zavije v stran, je pogledal nazaj.

Videl jo je stiti še na istem mestu. — Zrla je za njim.

nice od žalosti, od bolesti in — črne kletve bednega možva....

Leta 1868. je bila sklenjena med Ogrsko in Hrvatsko glasovita »nagoda«. Tudi o sklepanju te pogodbe so sodelovali ne samo madjaroni in kateri opozicijski prodanci, ampak tudi kateri poštnjak.

Kakor smo omenili v prvem članku pod gornjim naslovom, priznava ta glasovita nagoda Hrvatski avtonomijo, s kakoršajo bi se ponašala vsaka provinca v cisilavski polovici monarhije. A pridodajemo, da so bili Madjari pripravljeni priznati Hrvatom v nagodbi še več pravice, osobito popolno ali vsaj delno finančno samostalnost.

Hrvatje — istotro »modri« leta 1868. kakor leta 1102 — od ene strani niso umevali vrednosti in važnosti nekaterih temeljnih določb »nagode« (imenovanje bans, od ločevanje o financah, železnice in pomorstvo, o jeziku na denarju itd.), a z druge strani so še — in to je največji politični greh — preveč zupali ljubeznivosti in ustrežljivosti pogajajočih se Madjarov. In ti poslednji? Bili so, kakor že rečeno, pripravljeni priznati še več pravice. Zakaj ne bi? Saj na papirju je lahko priznati tudi vse, ako se v praksi razpolaga z več zvižanostjo in večjo silo, in se more torej brez strahu razkopavati temelje iste nagode...!

Največa pogrška nagoda je ta, da je po njej Banovina oddeljena od drugih pokrajin, spadajočih pod isto državno pravo. Dobro je pogodila »Edinost«, ko je pripomnila, da se ob eventualnem bodočem sklepanju ne sme pozabiti tudi na slovenske pokrajine, spadajoče pod hrvatsko državno pravo. Bolje je namreč, da so vse naše zemlje skupno brez avtonomije, nego da bi bile razdeljene pod več gospodarjev in avtonomij, pa naj bi šlo tudi za avtonomijo te ali one zemljenele na papirju, ampak tudi v praksi! Pomislite le: ako bi nam bile vse naše pokrajine zastopane v dunajskem parlamentu: kakovo ulogo bi igrali mi! A s časom bi si mogli tudi sami ustvariti — avtonomijo...!

Dosedaj niti Madjarska ni bila povsem samostalna država, niti Hrvatska ni bila vsled tega povsem zavisna od Madjarske. Ali, ako pride do personalne unije, bila bi Banovina — po nagodbi — na milost in nemilost prepuščena Madjarom...!

V tem leži ogromna razlika med letom 1868 in letom 1903!!

Snel je hitro črni, mehki klobuk z glave ter ga zavihtel v zraku — pozdravil jo je še enkrat.

Oa še sedaj stoječa na pragu poštne hiše, mu je odzdravila s svojim majhnim, belim robčkom.

Potem pa je izginil po poševni poti proti domači kraški vasi.

Jožica je stala še dolgo na istem mestu. Stala je nepremakljivo, zroča po poti tja dol za njim, da si ni bilo več videti ne njega, ne voznega kolesa.

Niti domislila se ni, da bi sela na kamenito klopico, ki je bila pred poštno hišo na levi strani od vrat in na kateri sta sedela poprej. Pozabila je na občutke, ki sta jih imela s Franom pred slovesom. Ni se domislila resnih besed, ki jih je govoril Fran njemu nežnemu srcu. Ni se spomnila, kako da mu je položila drobno, trepetajočo roko čez njegova kolena in kako da je Fran prijel isto ter jo pomikal sem in tja. Hkratu jej je šinilo v glavo, da je njuni pogovor pričel o ljubezni in govorila sta o ljubezni.

On me ljubi... ljubi! — tako jej je vstrepečalo v srcu in presojevala je besedo »ljubi me«...

Njeno nežno, še skoraj otroško telesce »klerikalci«. Gospa poštarica je bila namreč

Bodočnost Banovine pod Madjarsko — pod novo svobodno državo Ogrsko — prikazuje se nam v najčrnejših barvah. Radi tega bi v Dalmaciji težko našli 1000 ljudi, ki bi sedaj pristali na združenje z Banovino.

No, pa da se tudi stori grozna pogrška paka v Dalmaciji priklopi Banovini: kaj bi bila potem bedna Istra?! Kaj bratje Slovenci?!

Slednjič se mi zdi primerano pripomniti: kakor danes stoji stvar, se ne more sedaj niti misliti na eventualnost, da bi se cisilavake hrvatsko-slovenske pokrajine priključile transilavski Banovini. Ali ni izključeno, da bi se vse te zemlje megle združiti tostran Litve. Združiti nam se treba vsakako! Združenimi nam bo lažje trpeti brez avtonomije na papirju in potem izvojevati avtonomijo v praksi!

Na »odziv« v izdanju od 21. avgusta 1903. odgovorim enega prihodnjih danj.

Politični pregled.

V Trstu, 2. septembra 1903.

Važna vojaška posvetovanja

»Die Zeit« je izvedel, da so se v zadnjem času v vojnem ministerstvu vršila posvetovanja, katerih so se udeležili vsi vodilni generali armade. Predmetom teh konferenc da je bil na eni strani položaj, ustvarjen po obstrukciji na Ogrskem v vojaškem pogledu, na drugi strani pa vojaške odredbe, ki so potrebne radi nemirov na Balkanu. O vseh teh konferencah — katerih zadaja je bila predsinoti pozno v noč — se je sestavil zapisnik, ki obsega 40 strani, in je izročen v tisk tajnemu oddelku državne tiskarne. Za eventualnost zapletljajev na Balkanu je sicer preskrbljeno še na drug način, ali dotične podrobnosti ne smejo v javnost.

Angleški kralj na Dunaju. Včeraj je bil »dejeuner« na angleškem poslanstvu. Kralj Edward je na »dejeunerju« spregovoril sledečo napitnico na cesarja Frana Josipa.

»Sedaj, ko stojimo na angleških tleh, hočem še enkrat zahvaliti se Vašemu veličanstvu na presrčnem vprejemu. Zahvaljujem se posebno v imenu vojske in pijem za zdravje Vašega veličanstva, maršala angleške vojske; živejo Vaše cesarsko in kraljevo veličanstvo Fran Josip.«

Cesar je je odgovoril: »Veseli me, da se nahajam na angleških tleh, kjer mi je zopet mogoče pozdraviti Vaše veličanstvo. Za

je vstrepečalo pod mogočnim utisom tega spoznanja. V glavi jej je šumelo in pred očmi so jej utripale ognjene zvezde, da je morala očesi zakrivati z drobnimi, trepetajočimi rokami.

In stala je nepremično in zamišljeno tu pred hišo poleg kamenite klopice; kar na enkrat je začula mehke korake po veži poštne hiše.

Jožica se je stresla, kakor bi se vzbudila iz sna. Skoraj prestrašeno in rudečih lic se je ozrla krog sebe in videla, da prihaja gospa poštarica. Ta prihod je spremenil smer njenih misli.

»No, no, bravo, ljubezen! Kaj ne, Jožica?! Čvrstega fanta si si izbrala; le po njem! Častitam!« S tako častitko je prišla gospa poštarica k njej.

Nič ne bo škodovalo, če si nekoliko natančneje ogledamo to poštarico. Imela je navado, da se je oblačila široko in nerodno. Predpasnik jej je bil zmiraj pod trebuhom prepasan, lasje so jej bili razmetani po vsej glavi. Težko je bilo slutiti v njej »gospo poštarico«. Najbolj jo je veselilo, če je imela v svoji bližini Pepeta Benetovga. Bila sta si politična »omisljenika«. Vedno sta sekala po

hvaljujem se Vašemu veličanstvu posebno za podeljeno mi visoko odlikovanje, na katero sem ponosen in ki tesneje spaja moje razmere z angleško vojsko. Pijem za zdravje veličanstva kraljice in za zdravje angleške vojske!«

Po »dejeunerju« je kralj vsprejel diplomatične zastopnike in deputacije angleške kolonije, katere mu je izročila adreso, podpisano od 200 na Dunaju prebivajočih angleških državljanov.

Češki katoliški shod v Brnu se je sešel te dni. Posebno so zborovale posamične sekcije. V šolski sekciji je bila vsprejeta resolucija, v kateri se izreka obžalovanje, da še ni uresničena zahteva po ustanovitvi češke univerze na Moravskem, a poklada važnost v to, da se bo na istej uvaževal katoliški značaj izlasi v tej smeri, da ne bodo pozvani kakor učitelji možje, sovražni cerkvi.

Kriza na Ogrskem. Politični krogi v Budimpešti morejo sedaj — dokler se ne povrne cesar — posvečati svoj bolj ali manje dragoceni čas v to, da sestavljajo ministerske liste. Sosebno glede bodočega ministerskega predsednika se delajo kakor da se že najjasnem in gotovem: Aleksander Wekerle je njihov mož.

Res je sicer, da se je ministerstvo pod predsedništvom Aleksandra Wekerle približalo v območje možnosti, ali pozitivne podlage vendar nima še ta kombinacija, ker do pozitivnih odločb pride še le potem, ko se povrne cesar v Budimpešto. Tudi imena družin ministrov se že navajajo, toda o vseh teh ugibanjih se more reči, da hite pred dogodki.

Odredba vojnega ministerstva, da vojak letnika 1900. ostanejo pod orožjem, je izzvala silno ogorčenje na ogrski, pa tudi na avstrijski strani. Izlasi pripravljala nemška ljudska stranka ostro resolucijo, v kateri pravi, da rečena naredba je zadel v živo nešteto gospodarskih ekzistenc, ker odteza domačemu narodnemu gospodarstvu dragocene delavne moči.

Prav je, da resolucija žigosa dogodka na Ogrskem kakor provzročitelj vse te škode, ali o tem ne govori, da so bili Nemci tisti, ki so dali madjarskemu šovinizmu toliko moči, da mora obsojati v stagnacijo tudi vse naše zakonodajno delovanje in gospodarsko življenje.

Ustaja na Balkanu. Ustaja zavzema vedno večje dimenzije in sedaj se je proglasila tudi v pokrajini Strumice, kjer so bili že lanskega leta veliki nemiri. Ustajo v tej pokrajini vodijo general Condev in njegovi

buda »liberalci«; »klerikalci« ni videti ni mogla. Politika jej je bila nad vse. Ko je bila v političnih vodah — ni se niti zmenila niti za kuhinjo, niti za lonca. Poleg politike je posebno ljubila — tudi ples.

Med tem, ko je gospa poštarica nagajala Jožici in jo dražila z »ljubeznijo«, stopil je Pepi Benetov na pošto, da vidi, gali čaka kako pismo. Iz poštne urada je stopil naravnost — v kuhinjo. Tu sta se sešla z gospo poštarico in malo hipov je minolo, da je doznal vso veliko tajno o Jožičini ljubezni, a z njim se je raznesla velika vest po vsem Komornu. Ah, da, pozabili smo povedati, da je ta naš Pepi Benetov po svojem poklicu — listonoša v slavnih vasi Komoru.

In Jožica je potem sama ostala v uradu. Sela je na stolicu ter je zroča skozi okno v daljavo, tja proti črnozivkastim goram, obraščenim z borovjem, a tu in tam posutim s kamenjem, rastočim iz tal, pomisljala z nekim do sedaj še neznanim čutstvom:

»To je torej ljubezen... taka je...! Kaj takega nisem čutila še nikdar.«

Bila je to njena prva ljubezen — prvo spoznanje... deviško, čisto in nežno.

Duša jej je drhtela v sladki radosti

tesnejši pristaši. Ta pokrajina je v obližju bolgarske meje in bati se je resnih posledic.

Macedonski komitet si sedaj prizadeva, da provzroči splošno grozo. V ta namen je ruskemu poslanstvu v Carigradu dopisal pretilno pismo, a posrečilo se mu je tudi dostaviti direktno sultanu posebno pismo, v katerem so obsežene vse zahteve Macedoncev. Ta slučaj je v Yldiz Kiosku provzročil velik nemir in so se povsod močno pomnožile straže.

Iz Carigrada poročajo, da se v Bolgariji več ustaških čet pripravlja, da prekorači mejo. Dne 18. avgusta so ustaši napadli na različnih mestih obmejne turške posadke in jih premagali.

Ako so resnične vesti, ki prihajajo iz Rusije, potem je ustaja v Macedoniji stopila v novo fazo in sicer v fazo, ki vleče nase veliko pozornost vsega slovanskega sveta. Te vesti trdijo namreč, da je došel v Moskvo neki odposlanec in zaupnik Borisa Sarafova, ki je naprosil tamokšnja vseslovanska društva za večjo pomoč ustašem. Isti baje ima tudi nalogo, da se z voditelji panslavistične propagande v Rusiji dogovori glede organizacije ruskih dobrovoljnih čet, katere se odpošljejo v Macedonijo. Ako pa se bodo začele iz Rusije odpošiljati dobrovoljne čete na pomoč slovanskim bratom v Turčiji, pričakovati je, da se bodo začeli nabirati dobrovoljci tudi po vseh drugih slovanskih deželah, ker Slovani vendar ne morejo mirno gledati, kako jim kleti Turčin kolje njih slovanske brate na Balkanu. Gotovo pride še čas, ko bodo kateri drugi Slovani potrebovali pomoč osvoboditve macedonskih Slovanov.

Turčija je zopet odstavila enega svojih poveljnikov in sicer poveljnika Vebi paša v Kirk-kilissee. Na njegovo mesto je prišel general major Ismail Bey. Ta sprememba je nov dokaz o ničrednosti turške vojske in o vpešnem nastopanju ustašev.

Tudi avstrijski konzuli v evropski Turčiji niso ravno preveč varni. Te dni je oddelek turških vojakov, ki so korakali pred avstrijskim konzulatom v Skoplju, streljal proti oknom konzularne pisarne. Po sreči pa ni bil nihče zadet. Z ozirom na vse te atentate na ruske in avstrijske konzule, zveni kakor britka ironija turška nota, ki zatrjuje velesilam, da se je jako temeljito poskrbelo za varnost diplomatskih zastopstev in konzulatov. V dokaz za to svojo trditve navaja se dejstvo, da je dala vlada zapreti mnogo — Bolgarov. Da bodo torej diplomatska zastopstva varna pred — turškimi napadaleci, zapirajo se Bolgari! To je res po turško, ali pa če hočete: po avstrijsko, ker tudi pri nas vlada lepa navada, da se vselej kaznujejo Slovani, kadar kaj zakrivijo Nemci, Lahi ali Madjari.

Tržaške vesti.

† **Fran Gabršček**, uradnik trgovske obrtne zadruge v Gorici in bivši uradnik tržaške posojilnice in hranilnice, je v soboto dne 29. avgusta v Gorici umrl. P. v m.!

Imenovanje v državni stavbeni službi. C. kr. namestnik za Trst in Primorje je imenoval absolviranega tehnika Gvida Brassa in opojnosti in srec se jej je začelo odpirati.

Njena duša je bila čista, njeno srce mirno. Ni se poznavao množičnih čustev, ni ga še pretreslo hrepenenje ne bôl. Strasti s svojim žgočim dihom še niso zabesnele v tem svetliško-nežnem sreč. Niso ga še vzburkovale, ne ga še ranile.

Ježica je poznala do sedaj ljubezen pravzaprav le iz knjig, iz nekdanjih romanov, katere je nekoliko čitala že v novomeškem zavodu — včasih tudi skrivaj — posebno pa sedaj med službo.

Res je včasih malo pokoketirala s častnikom malih brčic in ozkega pasu, ki je prišel na dopust k gospej poštarici. Vendar še ni vedela do danes, kaj je ljubezen.

Danes je okusila sad prvega spoznanja. In to spoznanje jo je omamilo s svojo sladkostjo.

Ko se je tako zamišljeno naslajala na čutstvu te prve ljubezni, potrkal je nekdo lahko na vrata ter stopil v sobo na poziv »napreje«. Bil je Pepi Benetov, ki je došel častitat Ježico.

Ona se ni mnogo zmenila za čestitke od te strani in je zardelim obrazom zaprla vrata poštnega urada.

(Zvršetek pride.)

provizoričnim stavbanim adjunktom v primorski državni stavbeni službi.

Z videmskih slavnosti. One, ki si privajajo nalogo, da šuvajo nepremičnost mejnikov med našo državo in sosednjimi državami — pa bile te tudi slučajno v »zvezi« z nami — bi moralo, rekli bi, vendar nekoliko zanimati, da so slavnostim v Vidmu povodom prihoda italijanske kraljeve dvojice tjakaj, podajali poseben kolorit mili gostje iz Trsta in Gorice. To je znano danes vsemu svetu, o tem so pisale italijanske in neitalijanske novine: ne moremo si torej misliti, da bi ne bilo to znano ravno in jedino le onim čuvarjem, katere smo omenili gori.

Mi smo, seveda, ostajali ledeno hladni in se nismo nimalo vznemirjali radi tega, da-li bodo rečene slavnosti v Vidmu malo bolj ali malo manje rudeče-belo-zelene, in da-li bodo tržaški in goriški gostje, ki so se glasno napovedovali, nekoliko bolj in nekoliko manje glasni na slavnostih! Ali zanimalo bi nas v visoki meri, ako bi mogli doznati, kako se je naša ljuba lokalna vlada izvelela iz zagate, v katero so jo zopet spravili nje tržaški in goriški varovanci in ljubčeki.

V »Gorici« čitamo:

»S kraljem in kraljico je prišlo v Vidmu tudi mnogo karabinirjev. Med temi so bili baje turinski karabinirji najlepši, vsaj po mnenju nekega deželnega poslanca iz naše Furlanije. Mož je bil namreč ves navdušen, ko jih je zagledal. Stopil je k njim ter jih pozdravil kakor »compatriotte«. Karabinirji so ga vprašali po njegovem rojstnem kraju. Mož jim ga je imenoval, a bil je ta rojstni kraj tako svetovno poznan, da ga niso karabinirji poznali. Imenoval jim je Gorico, a tudi to ime turinjskim karabinirjem ni bilo znano. Še le ko je izustil ime Trst, prišli so skupaj.

In še bolj skupaj so prišli, ko je nek karabinir patetično opomnil, da bo treba vzeti tudi Trst ter ga priklopiti k materi Italiji. Ob teh besedah šinil je furlanskemu poslancu plamen v oči, in zrl v karabinirja, v katerem je videl poosobljeno idejo osvobodjenja še neodrešenih bratov, dal je duška svojim vročim željam ter je pristavil, da čaka komaj na trenutek, ko se zgodi to, kar mu obeta močeni karabinirji.

S tem goriškim deželnim poslancom so se gotovo v čustvovanju in navdušenju spajali vsi goriški in tržaški gostje. Ne pišemo tega, da bi jih denuncirali — ne, mi imamo družega, s stališča koristi našega naroda nujnejega posla — ampak konstatovati smo hoteli, da so vse to videli in gledali — avstrijski dedektivji. Iz italijanskega tabora doznajemo namreč, da je bilo v Vidmu vse polno detektivov iz Avstrije. Sedaj pa nas zanima v visoki meri: kateri je bil namen te ekspedicije? Ali je imela lokalna vlada namen poročati resnico in — kompromirati tudi sebe? Ali pa se je hotela prepričati na licu mesta po svojih organih, kako dozorevajo »idejale«, da bo mogla potem eventuelno revidirati svojo taktiko v dokazovanje, da — ni irredente!

Jednakopravnost in pravice zahtevamo! Pišejo nam:

Pred nekoliko dnevi smo čitali v nekem tukajšnjem italijanskem glasilu poročilo o neki sodni razpravi. Tožena sta bila dva Slovence. Sodnijski in redarstveni akti so bili laški in na podlagi teh se je tudi razprava vršila v laškem jeziku. Že to dejstvo zadošča in nam priča, kako se naše oblasti ne menijo za narodnost obtoženca in samovoljno določajo se svojo prakso, v katerem jeziku se ima pozneje vršiti razprava in proglasiti razsodba.

Omenjeni list pa se ni zadovoljil z navadnim poročilom, ampak je (da se še bolj prikupi ignorantom med svojimi čitatelji) citiral tu pa tam, kako nepravilno besedo, izgovorjeno po slovenskih obtožbah!

Slovenci smo ravno tako državljani, kakor so, recimo, Lahi, in bi morali imeti ravno iste pravice, ker že imamo iste dolžnosti.

Zakaj se torej ravno slovenske obdolžence toži v tujem, njim nepoznanem jeziku?!

Zakaj ne sestavljajo sodne oblasti in tudi redarstveni organi onih aktov, ki se tičejo Slovencev, v slovenskem jeziku? Je-li to lepo, da c. kr. oblasti (pa bilo tudi nehoti) dajajo raznim ultraitalijanskim listom priliko, da morejo zasmehovati ljudi, ki so po praksi, ki je v kričečem nasprotju z državnim zakonom siljeni govoriti malo poznani jim tuji jezik? Mesto da bi se jih kakor zahtevata pravičnost in zakon — tožilo in zasliševalo v

njihovem materinem jeziku — pa se jih vrhu tega še izpostavlja zasmejovanju polaskih glasilih! Tam, kjer se deli pravica, oziroma, kjer se kaznuje krivica, tam je za obtoženca čestokrat življenjskega pomena okolnost, v katerem jeziku se morejo braniti. Sodna oblastva morajo, ali bi vsaj morala ukreniti tako, da bodo deželani toženi in zaslišavani v njih materinem jeziku! In ne, kakor se to pri nas dogaja, da so ljudje, ki znajo le za silo par laških besed, siljeni braniti se v laščini! A to jedino radi tega, da je ustrezno slovenskega jezika nezmožnim uradnikom in pa par — čifutskim odvetnikom!

To je nepravilnost, to je krivica, ki se absolutno ne sme tolerirati v državi, ki hoče biti pravna, moderna in humanna.

Naše ljudstvo pa rotimo, naj ne odgovarja na vprašanja, stavljenja mu v tujih jezikih, marveč naj zahteva od oblasti, da bodo občevali z njim v materinem jeziku. Tako naj zahteva naše ljudstvo, ker s tem zahteva le svoje sveto pravo!

Izlasti naj naši ljudje ne podpisujejo ničesar, česar ne umejo. Saj uče mnoge skušnje, kake hude posledice morejo navstati, ako je kdo podpisal, ne da bi vedel, kaj je podpisal!

Uradniki so tu za nas in ne narobe. — Ako pa ne morejo vršiti službe, ker ne poznajo deželnih jezikov, naj se teh jezikov nauče, ali pa naj — gredo!

Guverner Transvaala v Trstu. Danes je došel v Trst s parnikom »Cleopatra« guverner bivših južnoafriških republik Transvaal in Oranje, lord Milner. Vstopivšega na kopno so ga pozdravili predsednik avstrijskega Lloydja Becher, voditelj pomorske oblasti Strobach in angleški konzul Churchill. Lord Milner je eleganten stasovit mež kaceh 50 let. Isti se je izrazil pohvalno o vožnji na Lydovem parniku, izlasti pa o uredbi parnika »Cleopatra«. Lord Milner ostane danes v Trstu in se poda od tu na Dunaj s salonskim vozom, ki mu ga da naša vlada na razpolago. Z Dunaja odide lord Milner zdraviti se v Karlove vari.

Cena sladkorja. Včeraj so v tovarnah sladkorja stopile v veljavo znižane cene sladkorja, ki so navstale vsled bruseljske sladkorne konvencije. Te znižane cene preidejo v nekaj dneh tudi v veliko trgovino in v trgovino na drobno.

Vojaki, ki prepevajo »patrijotične pesmi«. Sinoči se je pripetil v našem »starem mestu« jako zasčilen dogodek, o katerem smo dobili poročila od par strani. — Umestneje pa se nam zdi, da posnamemo, kar poroča »Piccolo«.

To je sicer nekoliko manje, nego je v nam došlih poročilih, ali zgornjeje je ravno zato, ker priobčuje »Piccolo«. Pod naslovom »Una dimostrazione di soldati« piše torej »Piccolo«:

»Sinoči, okoli 10. ure, zbrala se je na koncu ulice Donota kaka dvajsetorica vojakov 97. pešpolka, ki je zapričela prepevati na ves glas delavsko himno. Ta novi fakt privabil je skupaj veliko množico ljudstva. Neki narednik (Feldwibel) istega polka se je približal vojakom in zahteval, naj prenehajo s petjem. Vojaki so ubogali in umolkali, a le za nekoliko minut. Medtem pa so nekateri izmed njih začeli vpiti, da nočejo ostati pod orožjem po 30. septembru; eden njih je o tem vrgl ob tla čepico in bajonet. Drugi vojaki pozivali so narednika, naj jim sledi v ulico Donota. Narednik, ki je bil izdril sabljo, se je, ko je videl razpoloženje vojakov, utaknil sabljo v nožnico, hitro odstranil, spremljan po živžganju zbrane množice. Vojaki pa so zopet začeli prepevati in krožiti po ulicah »starega mesta«.

Narednik se je bil medtem podal v vojašnico, odkjer se je kmalu na to povrnil na čelu vojaške patrulje z nasajenimi bajoneti. Patrulja je preiskala vse javne lokale v ul. S. Caterina, Artisti, Ghiaccera, Riborgo, Cro sada in v ozkih obstranskih ulicah ulice S. Sebastiano.

Ob 11. uri zvečer povrnila se je patrulja v vojašnico s sedmimi aretiranimi vojniki, ki so prepevali istrsko himno (italijansko. Op. ured. »Edin.«), »nella patria de Rossetti« in druge patrijotične pesmi, in to vkljub neprestanemu svarjenju narednika, ki je poveljeval eskorti.

Tej vojaške demonstraciji je do vojašnice sledila velika množica.

Razpisane službe. Na c. k. ljudski in meščanski šoli za deklice v Trstu je popolniti z začetkom šolskega leta eno učiteljsko

mesto za razrede meščanske šole. S to službo so spojeni čin in plačila vadniškega učitelja oziroma učiteljice in morejo prositi zanje učne moči obojega spola.

Predpisano opremljene prošnje je predložiti do dne 15. septembra c. kr. namestništvu v Trstu.

C. kr. finančno ravnateljstvo v Trstu razpisuje mesto blagajnika pri finančni deželni blagajni v IX. plačilnem razredu. Položiti je službeno kavejjo 3050 K. Eventuelno sti razpisani mesti blagajniškega oficijala v X. plačilnem razredu z obvezo položitve službene kavejje 1800 K. in blagajniškega asistenta.

Prošnje, katerim je pridodati tudi dokazila o poznanju deželnih jezikov, je predložiti v 4 tednih c. k. finančnemu ravnateljstvu v Trstu.

Dalje je v območju finančnega ravnateljstva v Trstu spopolniti nastopna mesta: mesto glavnega davkarja v VIII. plačilnem razredu, eventuelno davkarja ali kontrolorja glavnega davčnega urada v IX. plačilnem razredu, eventuelno davčnega kontrolorja ali oficijala v X. plačilnem razredu, eventuelno davčnega adjunkta v XI. plačilnem razredu. Za vse te službe je uložiti predpisano službeno kavejjo. — Prošnje je uložiti v 4 tednih na predsedništvu c. k. finančnega ravnateljstva v Trstu.

Slednjič razpisuje predsedništvo okrožnega sodišča v Ravinju mesto pisarniškega ravnatelja na tem sodišču. Prošnje je predložiti imenovanemu predsedništvu do vštete 15. septembra.

Slavje v Dolini. Ona narodna društva v mestu in po okolici, ki namerjajo udeležiti se velike narodne slavnosti v Dolini dne 13. t. m., so naprosena uljudno, naj prijavijo to uradu »Del. podp. društva«, (Via Molin piccolo št. 1), kajti posebni vlak bo m gel vsprejeti le 400 oseb.

Romarji v sveto deželo. Danes zjutraj se je odpeljal z Lydovim parnikom »Tirol« v sveto deželo 300 romarjev iz Švice, Tirola in Nemčije.

Izpred naših sodišč. Tvrška Buttoraz & Ziffer, graditeljca železnične pruge Trst-Buje je nekaj materiala, ki je preostal od te gradnje, spravila v neko zalogo v Kopru. Varoval je ta material sprva Andrej Palčič, mož, do katerega je imela trvdka popolno zaupanje. Ker je pa trvdka Palčiča potrebovala v Trstu, poverilo se je varovanje zaloga v Kopru njegovemu dvajsetletnemu sinu Josipu, kateri je v kakih desetih mesecih prodal veliko množino materiala v vrednosti 1181 kron in dotični denar zapravil z raznimi zloglasnimi ženskami. Radi tega je moral Josip Palčič včeraj odgovarjati pred tukajšnjim deželnim sodiščem in jo bil obsojen na poplačanje 300 K oškodovani trvdki in na 10-mesečno ječo.

Sodnemu dvoru je predsedoval svetov. Petronio, sodniki so bili svetov. Crusiz, Cazzafura in Mosche.

Naslovi priporočenih in navadnih nevročiljivih poštnih pošiljatev, ki so bile v oddelku za nevročiljive poštna pošiljatve v Trstu odprte in ki so njih odpošiljalci neznan.

Franz Lister Karfreit vsebina 10 K; Gus. Jedreicich Pazin vsebina 27 K; Ustič Dunaj vsebina 3 K; Župniški urad Videm vsebina 78 K; Nicolo Pihan S. M. Habsburg vsebina 5 K; Buchhandlung Bondi Dunaj vsebina 12 K; Cost. G. Kianneskis Port-Said Baldo Cvilecevič Gradec; D. Sagein Reggio (Calabra); Gius Kalister San Juan Evangelista Estado de Veraerua; Adolf Demuth Trst; Fischer Trst; Pera Dakovč G. p-on Min; Rodolfo Wabitsch Baltimora; Gae. Econonomo Trst; Car. Zombelli Trient; Clelia Carneiro S. Paolo; Luigi Rebula Pulji; Jozef Kodele Pastojna; Carolna Bodatez Sv. Križ; Alois Kopecky Kaposvar; Santo Runco Buenos Ayres; I. z. Hansman Trst; Franz Jakl Karlsbat; Mihali Vajda Maros Ujvar; Pietro Terpin Trst; Maria Buran Catania; Antoa Jarda St. Louis m.; Blaž Prmožič Chicago; Andrea Jerana Jaboticabal; Nicolo Ivatine Chicago; Franz Gregorič Cleveland; Franc Javornik Pueblo Col; Marija Vrih Columel; Antonič Humih Dunaj; Taljana Durdina Petersburg; Marie Saurak Toulou; Franc Hribar Pueblo Col.; Jos. Babič St. Gonis Co.

Drzen rop na ulici. Ko je Gotthard Schnerich iz Gradea šel včeraj zjutraj po ulici Istituto, približala sta se mu dva mladeniča v starosti kakih 25 let. Jeden od istih je Schnericha močno sunil, drugi pa mu je

med tem izdrl zlato uro in verižico v skupni vrednosti 140 kron. Zločinca sta jo potem naglo odkurila. Schnerich jima ni mogel slediti, ker je precej v letih ter je stvar naznanil redarstvu.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 20.8, ob 2. uri popoldne 27.5 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 768.3 — Danes plima ob 8.25 predp. in ob 6.54 pop.; oseka ob 1.38 predpoludne in ob 1.12 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske

Državni hrvaški gimnazij v Pazinu. Suplent na tej šoli, gospod Anton Majžer, je imenovan provizoričnim učiteljem na tem zavodu.

Pripravnica za učiteljske v Sežani. Počpisano vodstvo naznanja, da se prične šol. l. na e. k. pripravnički za učiteljske v Sežani dne 16. septembra t. l. Istega dne se bode vpisovalo učence, dečke, kateri so že dovršili 14. leto in si prisvojili primerno znanje na kakaj večji ljudski šoli ali na kakem drugem shenem učnem zavodu. K zglastitvi se zahteva: a) krstni list, b) zadnje ali pa odpustno spričevalo ljudske šole ali kakaga drugega učnega zavoda, c) zdravniško spričevalo in d) spričevalo o cepljenju koz. Za obiskovanje tega učnega zavoda se ne plačuje nikake šolnine, marveč daje se pridnim in siromašnim učencem nekoliko državne podpore.

Vodstvo e. k. pripravničke za učiteljske. V Sežani, 1. septembra 1903.

Vesti iz Kranjske.

*** Ponemčevanje na Kranjskem.** Zadnji »Slovenski Narod« odklaja očitnja »Slovenčev«, češ, da je narodno-napredna stranka kriva, da se na Kranjskem množe nemške šole. Pač pa so — pravi »Slov. Narod« — na Jesenih slovenski duhovniki delali na to, da bi se tam ustanovila javna nemška šola, a ravno narodno napredna stranka da je preprečila to. In končno vsikla »Narod«: »... koliko slovenskih otrok pa se germanizuje v uršunskih šolah v Ljubljani in v Škofji Loki, za to se nikdar ne zmenijo!»

To je prizor, ki se ponavlja vedno: klerikalec dolže liberalci, liberalci pa klerikalec! Nikdo pa se ne zmeni za to, da li je s tem mejsebojem obolževanjem kaj pomagano našemu narodu? Liberalci imajo prav, ko dolže klerikalec, ti poslednji imajo tudi prav, ko dolže liberalce, iz česar pa sledi, da vendar nimajo prav ne eni ne drugi, ker so obojni krivi, da na Kranjskem vse delavne sile naroda absorbira že leta sem medsebojni boj in ne preostaja nikomur časa, da bi vzbujal v narodu ponos in zavest o grozeči nevarnosti, ki obstoji in obstoji, pa naj še temu oporeka kolikor hoče. »Slov. Narod« govori o zasebnih nemških šolah, in meni povsem pravilno, da ustanovljanja takih šol ni možno preprečiti. To je res. Ali je tudi to res, da take zasebne šole morejo biti nevarne ali pa tudi ne. To je zavisno od kvalitete naroda, med katerim se snujejo take tuješolske šole. Zavednemu zrelemu narodu niso nevarne; ne varne pa so lahko narodu, v katerem se ni še vzdrnila narodna zavest, ali pa je zadremala zopet, ker so voditelji naroda obrnili njega pozornost drugim vprašanjem, ki niso v zvezi z eksistenčnimi pogoji naroda.

Gospoda obeh strank naj izvole razmišljati!

*** Nagrado za rešitev življenja v znesku 105 K** je dovolila deželna vlada posestniku Antonu Faturju iz Spodnjih Bitinj, ker je rešil iz ognja tri otroke posestnika Janeza Dekleva.

*** 25 letnica »Ratitovec« v Selcih.** Bralno in pev. društvo »Ratitovec« v Selcih nad Škofjo Loko proslavi dne 8. septembra 1903. 25-letnico svojega obstanka. Sodelovala bodo društva: Telovadno društvo »Gorenjski Sokol« iz Kranja, slovensko delavsko pevsko društvo »Slavec« iz Ljubljane in meščanska godba iz Kranja.

Vspored: 1. Sprejem gostov od 12. ure naprej. 2. Zbiranje vseh društev ob 2. uri na vrtu gospoda Franca Šliberja. 3. Odhod vseh društev k javni telovadbi, katero izvaja telovadno društvo »Gorenjski Sokol«. 4. Po izvršeni telovadbi v istem redu odhod k vrtu veselici na vrt gospoda Franca Šliberja. 5. Pozdrav vsem gostom po predsedniku g. Fr. Tavčarju. 6. Koncertni del. 7. Prosta zabava: Šaljiva pošta, srečkanje itd.

O mraku se užge bengaličen ogenj.

V slučaju neugodnega vremena se slavnost ne bo vršila.

Vesti iz Štajerske.

— Senzacionalna afera Bratuša je menda, kakor kaže, definitivno pojasnjena. In sicer tako, kakor se je vsakomur zdelo naravnost neverjetno. Tu stojimo pred psihološko uganjko in človeški razum je obnemogel, ko bi hotel pogoditi, kaj je moglo delovati v glavi in sreč očeta in matere, ko sta se sama obtožila najhujšega zločina, zločina, ki mora vzbujati gnos in grozo. Obtožila sta se, kakor znano, da sta spekla svojo lastno hčer in jo pojedla.

Sedaj pa je prišlo na dan, da hči Ivana Bratuša — živi. Prejeli so nedavno temu blizu Novega mesta neko vagabundinjo, čije napovedbe so popolnoma odgovarjale osebi namišljeno umorjene Marije Bratuša. Vagabundinjo so torej odveli v Maribor in jo izročili tamošnjemu okrožnemu sodišču. Tu se je te dni pred praiskovanim sodnikom v pravdi proti zakonskima Bratušoma vršila konfrontacija med obsojeno materjo in klatarsko hčerjo. In mati je padla hčer v naročje!!

Hči Bratuša je torej živa, a njeni starši so v ječi obsojeni kakor morilci, ki so priznali svoj čin!

Vzroki temu neverjetnemu dogodku? Kdo bi jih mogel pogoditi? — Da je bil tu en sam obtoženec, bilo bi morda dopuščeno domnevanje, da mu je duh otemnel. Ali ob dveh obtožencih si ni lahko misliti tega. Nekateri menijo, da sta se zakonska Bratuša obtožila toli groznega zločina zato, da dobista v ječi preskrbljenje do smrti. Ali proti temu domnevanju govori zopet dejstvo, da sta obtoženca morala računati na to, da ju — obesijo.

Res nepreračunljivo je snovanje in življenje v duši človeka.

Ali senzacionalno razkritje v aferi Bratuša je v sramoto našim narodnim nasprotnikom. Še danes nam vre kri v žilah, ko se spominjamo, kako so naši nasprotniki grdili naš narod povodom razprave Bratuša. Slikali so nas kakor narod tolovajev — zveri! A kaj porečajo sedaj? No, nič ne porečajo, ampak bodo klevetali dalje.

Razne vesti.

Nasveti milijonarja. Amerikanski milijonar Andrew Carnegie je izdal knjigo »Empire of business« (Vlada trgovine), v kateri daje nasvete kakor večak vsem onim, ki bi ga hoteli posnemati kakor lastnika tolikih milijonov. Za mlade ljudi — svetuje Carnegie — je najbolje, da začnejo z malo, a teže po večem. Slab trgovec je, kdor ne bi hotel biti solastnik svetovne firme. Nadalje treba: koncentrirati svoje sile in ne zgubljati potrpljenja. Siromaštvo ne škodi kandidatom milijonarstva, ker jih siromaštvo uči napornega in težkega dela. A kaj bi bilo ljudstvo brez siromašnih ljudi? A kakov užitek imajo bogataši? Za hip svojega življenja stanujejo v bolji hiši, nosijo boljše suknjo, jedo bolje — to je vse in nič več. Dobro je, da je malo bogatašev in da se imetje deli med mnoge.

Nadalje svetuje Carnegie: Mladi človek, ako hočeš obogateti, ne hodi, razum v volilni dobi, v gostilno, ne pij nikakih alkoholnih pijač, ne jemlji na se obvez drugoga, izobražuj se kolikor več moreš v svoji stroki. A ko obogatiš, razdajaj že v svojem življenju, kolikor imaš preveč v dobrodelne namene.

Gospodarstvo.

Program deželne kmetijske šole na Grmu pri Novem Mestu. (Zvršetek.)

V šolo sprejeti notranji učenci mora s seboj prinesiti:

1. Vsa tri spodnje hlače ali gate: 2. vsaj štiri srajce; 3. dve ovratni ruti; 4. četrte nogavice ali vnuče; 5. šest žepnih robcev; 6. dve obriskali; 7. dvojne možnih čevljev za delavnike, ene finejše pa za nedelje in praznike; 8. vsaj eno zimsko in eno poletno vsakdanjo obleko; 9. dva glavnik, krtačico za zobe, krtačo za obutev in obleko; 10. eden nož, ene vilice, eno žlico in eno čašo. Zraven tega si mora vsak učenec, bodisi notranji ali vnanji, v prvem mesecu po vstopu v šolo ob svojem omisliti uniformo iz a) sivosuknatih, zeleno paspulovanih hlač; b) sivo-suknate bluže s šolskim znamenjem na

vratniku; c) močne lodnaste površne zimske suknje; d) sivi klobuk s peresom. Vso uniformo preskrbuje vodstvo. Plača se lahko v obrokih. Vse perilo učencev biti mora razločno zaznamovano s pričetnimi črkami imena dotičnega učenca.

Pravico do deželnih ustanov, katere razpisuje deželni odbor, imajo le rojeni Kranjci, in sicer praviloma le sinovi na Kranjskem kmetujočih starišev.

F. P o u k.

Pouk se začne vsako leto 3. novembra in se završuje z zadnjim oktobrom prihodnjega leta. O Božiču imajo učenci 6 dni, o Veliki noči 12 dni počitnic; v poletnem času pa en mesec, od 1. do zadnjega dne avgusta, v katerem času se na šoli vrši učiteljski kurs.

Poučni jezik je slovenski. Pouk je razdeljen na dve leti in v teh na štiri tečaje, dva zimska in dva poletna. Zimski tečaj traja od 3. novembra do konca aprila prihodnjega leta, poletni od 1. maja do 31. oktobra, toda z enomesečnimi počitnicami meseca avgusta. Pouk je teoretičen in praktičen. Teoretičnemu pouku je namen, dopolnjevati in razširjevati pouk osnovne šole, osobito pa, učence izuriti v vseh pomočnih in strokovnih vednostih, katere so dandanes neobhodno potrebne za umno kmetovanje. Vse, česar se učenci v šoli strokovnega teoretično uče, izvršujejo praktično pod navodom učiteljev in predelavcev v šolskem gospodarstvu, to je, v vinogradih, v kletih, v drevesnicah, v sadnem in zelenjadnem vrtu, po njivah in senožetih, v hlevih in v delavnicah. Po tem načinu imajo priliko, da se popolnoma in spretno nauče vsakega praktičnega dela.

Teoretični pouk se vrši posebno obsežno v zimskih tečajih, praktični v poletnih. Izvzemši nedelje in praznike je v zimskih tečajih vsak dan po 4 do 5 ur teoretičnega pouka, v poletnih pa po 3 do 4 ure. Ob nedeljah in praznikih, in kadar ni praktičnega dela tudi pred in po teoretičnem pouku, so učenci svobodni, da izdelujejo svoje naloge, da rišejo in se odpočijejo. V zimskem času je teoretični pouk zgodaj zjutraj, v poletnem času pa okolo poldne.

„Ženska tridesetih let“

Roman.

Francozki spisal: Honoré de Balzac.

Poslovenil: K. Z.

Ta roman se v soboto, dne 5. t. m. začne priobčevati v podlistku „Edinosti“. Roman je velezanimiv, in se bavi z dogodki iz časa Napoleona slave.

Brzojavna poročila.

Angleški kralj na Dunaju.

DUNAJ 2. (B.) Ob 8. uri zjutraj sta se podala cesar in kralj na lov na jelene v Lobau. Ob 12. uri se lov neha in bo na planem dejeuner. Ob 2. uri se povrne vladarja v cesarski dvorec.

Kralj je podelil več odlikovanj. Med temi tudi častnemu kavalirju Bechtolsheimu in generalnemu adjutantu grofu Paarovi veliki križ Viktorijinega reda.

Kanal med Anglijo in Francijo preplaval.

PARIZ 2. (R.) Plavalec Holben je včeraj popoldne zapustil Dover in se na francoski obali. Morje ima temperaturo 13³/₁₀ R. Noč je bila hladna.

Bolezen velikega kneza Mihaela Nikolajeviča.

PETROGRAD 2. Veliki knez Mihael Nikolajevič se je včeraj počutil nekoliko bolje. (Velikega kneza, ki je prastari carjev, je zadela kap.)

Imenovanje in odlikovanje.

DUNAJ 2. (B.) »Wiener Zeitung« jav-

lja: Cesar je imenoval ravnatelja na državnem gimnaziju v Trientu dr. a Gustava Heigla ravnateljem na državnem gimnaziju v Trstu in je podelil profesorju na tem zavodu Andreju Aichnerju naslov šolskega svetnika.

Dogodki na Balkanu.

CARIGRAD 1. (B) Porta je prijavila diplomatskim zastopstvom, da se je bati napadov na inozemske misije in zato da je treba ostrejšega nadziranja. To nadzorovanje izvršujejo redarji, orožniki in moštvo lastnih stacijskih ladij in druge moči.

CARIGRAD 1. (B) Vznemirljive vesti, ki se širijo tu o dogodkih v Drinopolju, niso potrjene še ni po konzularnih, ni po vladnih poročilih. Tudi tukajšnji kupčijski promet začneja trpeti vsled vznemirljivih vesti o namišljenem ultimatu turške vlade Bolgarski in o bližnjem začetku vojne.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK
Lastnik konsorcijski lista „Edinosti“.
Natisnila tiskarna konsorcijski lista „Edinosti“ v Trstu

Odvetnik Dr. Stanič

ima odslej svojo pisarno

Via del Lazzaretto vecchio 26.

Tovarna pohištva Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.
(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustriran cenik brezplačno in franco

Na prodaj so mladi psički „takse“ in „obrniti“ se je do gostilne Gregorčič v Lokvi ali k dotičnemu v Ličici.

TOVARNA POHIŠTVA Rafael Italia

Velikansko skladišče in razstava

pohištva in tapetarij

TRST

ulica Malcanton štv. 1.
po zelo nizkih cenah.

Fran Antonič

Campo Belvedere 10. Telefon 1617.

Nova prodajalnica jestvin in delikates.

Bogat izbor vseh v to stroko spadajočih predmetov.

Špecialiteta:

Šunka (pršut) iz Prage in Štanjela. Najfinejši salami.

Velika zaloga vin v buteljkah, piva, likerjev in mineralnih voda.

Postrežba na dom.

Svoji k svojim!
ZALOGA

pohištva

dobro poznane

tovarne mizarске zadruge v Gorici (Solkan) vpisane zadruge z omejenim poročtvom

prej Anton Černigoj

Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario) št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele. Solidnost zagotovljena, kajti les se osuši v to nalašč pripravljenih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udoben, modern sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačno

Sprejema zavarovanje človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond: 25.000.000 K. Izplačane odškodnine: 75.000.000 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
VSA POJASNILA DAJE:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavne posloplja in premičine priti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in obćenokoristne namene.

Jaz Ana Csillag

se svojimi 185 centimetrov dolgimi Loreley lasi dobila sem jih vsled 14-mesečne uporabe svoje samoiznajdene pomade. To so najslavitejše avtoritete priznale za jedino sredstvo, ki ne povzroča izpadanja las, povpešuje rast istih, poživlja lasnik povpešuje pri gospodih polno močno rast brk ter daje že po kratki uporabi lasem na glavi kakor tudi brkam naraven lesk ter polnost in ohrani te pred zgodnjim osivljenjem do najvišje starosti.

Cena lončka 1 gld., 2 gld., 3 gld., 5 gld., Pošiljam po pošti vsak dan, ako se znesek naprej pošlje ali pa poštunim povzetjem povsem svetu iz tovarne kamor naj se pošilja vsa naročila.

ANA CSILLAG

DUNAJ I., Graben št. 14
BERLIN, Friedrichsgasse št. 56.

Blag. gospa. Ana Csillag!
Prosim pošljite en lonček Vaše izvrstne pomade, na naslov eksel. gospe grofice Kielmansegg, namestn. soproge na Dunaju, Herengasse 6, III nadst., kojoj z dobrim uspehom uporablja za negovanje lasij.

Spoštovanjem
Komorna dama Nj. eksel. Irma Pietzl.

Gospa Ana Csillag!

Pošljite mi zopet 2 lončka Vaše dobre pomade.
Gospa. gener. konzula Gutman Bernhardstr. 1

Mad. Ana Csillag!

Uljudno prosim pošljite mi po povzetju 1 lonček Vaše izvrstne pomade za raso lasij.

Spoštovanjem

Emilija Radunsky
kom. dama pri Nj. zviš. gospej princezinji Hoenlohe, Châteon de Roncy.

Gospa Ana Csillag!

Prosim pošljite po povzetju 2 lončka Vaše pomade za raso lasij. Jaz sem razočarana o dobrem in hitrem vspehu. Moji lasje so čudovito v kratkem času zrastle in se povsod kaže nova raso vled česar mi je v prijetno dolžnost Vašo pomado povsod priporočati.

Spoštovanjem

Grofica E. W. Zedwitz
Unt. Neuburg b. Asch (Česko).

Gospa Ana Csillag!

Prosim pošljite mi vnovič še en lonček Vaše izvrstne pomade za lasi.

Princezinja Carolath, (Cöthen. Ahn.)

Blagor. gosp. Ana Csillag!

Po nalogu Nj. ekselence gospe pl. Syggeny-Marich (avstr. poslanice v Berlinu) prosim uljudno izročiti mi en lonček Vaše izvrstne pomade. Sprejmite ob jednem toplo zahvalo. Gospa grofica se je zelo pohvalno izražala o dobrem uspehu pomade.

Z vsem spoštovanjem

Frieda Gliese, komorna dama Nj. ekselence.

Gospa Ana Csillag!

Prosim pošljite mi 4 lončke Vaše izvrstne pomade
Ces. in kr. konzulat v Rigi.

Blag. gospa Ana Csillag!

Prosim pošljite po povzetju 1 škatlico Vaše čudodelne pomade z raso lasij.

Spoštovanjem

Dr. A. Zepold, kopal. zdrav. Ernsdorf Šlesko.

Velec. gospa Ana Csillag!

Pošljite mi takoj še en lonček Vaše dobre pomade. Z dosedanjim uporabo sem zelo zadovoljna. Naslov: Etelka pl. Mally, soproga sodn. predst. v Temesvaru.

Tovarna za cementne plošče

ANDREJ STOLFA

Trst. - ulica dell'Industria št. 1. - Trst.

Cementne plošče umeđene od 25 in 33 cm, šestvoglne plošče od 20 in 25 cm

po K 2. — m.

Plošče v risanjih po dogovoru. — Se ne boji nikake konkurence bodisi glede cene ali kakovosti blaga.

Pavel Gastwirth

Trst, ulica Madonnina 3.

Zaloga pohištva, popolnih sob.

Dunaj—Trst.

Že zno pohištvo, zrcala iz Bečja. — Podobe v izboru in tapetarija. — Ure, silvalni stroji za dom in obrt po najugodnejših cenah.

Priznanje Ilirskim testeninam iz krogov veleposestva.

Gospodoma

Žnideršič & Valenčič

II. Bistrica.

Z Vašimi testeninami sem popolnoma zadovoljna, ker so res najizvrstnejše od vseh, kar sem jih poskusila.

Tolsti vrh (St. Jernej) Dolenjsko, 12. januarja 1903

Marija Rudež, grajščakinja.

Rudolf Aleks. Varbinek zaloga glasovirjev

najboljših tu- in inozemskih tovarn

Borzni trg št. 2. II. nadstropje

(nasproti sladčičarne Urbanis).

Razposojevanje, menjava, prodaja proti takojšnemu plačilu, kakor tudi na obroke.

Konkurenčne cene

TRGOVINA Z MANIFAKTURNIM BLAGOM

Anton Sancin pok. Frana

TRST. — Ulica Barriera vecchia št. 11. — TRST.

Priporoča velik izbor:

sraje belih ali barvanih za moške, ovratnikov, zapestnic, kravat zadnje novosti, perkalja, satina, najlepšega in izbranega čefirja ter razno perilo. Vezene in moderci. Snovij iz priste volne in v vseh barvah za obleke za gospe. Blago za delavske hlače in Jako znižane cene! izdelki za delavce. Jako znižane cene!

TRGOVINA Z MANIFAKTURNIM BLAGOM

Zahtevajte

bogato ustrovnost cenik pariškega blaga od gumija ki obsega jako zanimive novosti ter se pošilja gratis in franko.

Gummiwaaren Etablissement J. Schwarzmande
I. DUNAJ, Rothenurmstrasse 2.

Potnikom v Gorico

in romarjem na Sv. Goro

pri oboja se v sredi mesta ležeča

KAVARNA CENTRAL

na Travniku (tik cerkve) Piazza grande.

Elegantna oprema. Najboljša kava. Velika zber le pristnih likerjev in desertnih vin.

Tazlični časopisi. Trije biljardi iz najboljših tvornice St. Martin v Parizu. Sestanek potnikov in kupčevalcev. Telefon.

Kavarnar Filip Pečenko.

TRST - Ul. Farneto 8. - TRST

Alojzij Svagel

TRST - Ul. Farneto 8. - TRST

priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, vsakovrstnega olja, najfinejše testenine po jako nizkih cenah, nadjale moko, žito, kavo, sladkon.

Razpošilja blago tudi na deželo bodisi na drobno ali debelo.

Cenike na zahtevo franko.

TRST - Ul. Farneto 8. - TRST

OBUVALA.

— Dobro jutro! Kam pa kam?
— Grem kupit par čevljev!
— Svetujem Vam, da greste v ulico Riborgo št. 25 po domače k Pierotu. Tam vđobite vsake vrste obuvala za moške, ženske in otroke.

Isti popravlja male stvari brezplačno ter sprejema naročbe vsakovrstno obuvalo na debelo in drobno.

Lastnik: Peter Rehar.

Prodaja manifakturnega blaga

SALARINI

v ulici Ponte della Fabbra št. 2.

in podružnica

„Alla città di Londra“

ulica Poste nuove št. 3. (Brunerjeva hiša)

Izgotovljene obleke za moške, dečke in otroke. Moške obleke od 6.50 do 24 gld.; za dečke od 4 do 12 gld. Jopiči i: snovij od 3 do 8 gld. Hlače iz snovij od 2-4 gld. ravno take iz najfinejše volne od 4.50 do 8 gld. Velik izbor finih površnikov v barvah od 8 do 24 gld. Volnene obleke za otroke od 3-12 let od 2.50 do 9 gld.; isti iz platna od 1 do 5 gld. Haveloki (Loden) za moške, dečke in otroke po zelo zmernih cenah. Hlače od moleskina za delavce (iz lastne predilnice v Korminu). Močne sraje lastnega izdelka po 1.20 gld. Zaloga jopičev Orleans, platna, črnega in barvanega satena za pisarniško osobje.

Bogat izbor snovij za moške obleke toli na meter koli za naročbe po meri, koje se izvrše v slučaju potrebe v 24 urah.

30 malih stanovanj z eno sobo in 2 sobami in eno kuhinjo se takoj odda v ulici Industria in ul. Guardia v lišah Stofa. Pisarna v ul. Giuliani št. 20 A, I. na str. od 1-2 in 5-7 pop.

Urar F. Pertot Trst ulica delle Poste 1, vogal ul. Carintia. Prodaja srebrne ure od 3 gld. na prej, zlate ure od 8 gld. naprej. Izbor sten-skih ur, regulatorjev i. t. d. Popravlja vsakovrstne ure po jako zmerni ceni.

JAKOB BAMBIČ

- trgovec z jedilnim blagom -
Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejega. Najfineje testenine po jako nizkih cenah ter moko, žito, ovsu in otrobi. Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in drobno po jako nizki ceni.

ZALOGA USNJA M. Madriz

Piazza Nuova 1 uhod ul. S. Caterina TRST.

Velika zaloga vsakovrstnega usnja najboljših tu in inozemskih tovarn. Tovarna nadplafov ter vseh predmetov te stroke.

Ugodne cene.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital

K 1.000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promete izdaja k vsakemu irebanju.

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic.

Daje predujme na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Borja naročila.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija.)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vđida.

Promet s čeki in nakaznicami.